

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
Fax 72 28 24 01
oim@oim.dk
www.oim.dk

Sagsnr.
2013-04764

Statsrevisorernes beretning nr. 4/2013 om det specialiserede socialområde - statens overførsel til kommuner og regioner i 2012

Doknr.
202357

I brev af 21. november 2013 har Statsrevisorerne anmodet om en redegørelse for, hvilke overvejelser og foranstaltninger beretning nr. 4/2013 om det specialiserede socialområde - statens overførsel til kommuner og regioner i 2012 giver mig anledning til.

Dato
21-03-2014

Følgende fremgår bl.a. af Rigsrevisionens hovedkonklusion:

”Rigsrevisionen finder, at rammeaftalerne mellem regioner og kommuner ikke i tilstrækkeligt omfang kan anvendes af regionerne til at styre det specialiserede socialområde. Det skyldes primært, at regionerne har pligt til at udbyde det antal tilbudspladser, som kommunerne har udtrykt behov for i rammeaftalen med regionen, mens kommunerne ikke har pligt til at aftage disse pladser. Dette medfører en risiko for, at rammeaftalerne ikke opfylder formålet om en hensigtsmæssig udnyttelse af resurser og ekspertise.

Rigsrevisionen konstaterer imidlertid, at regionerne på trods af svagheder ved rammeaftalerne formår at holde området i økonomisk balance set over tid. Region Hovedstaden har dog siden 2007 oparbejdet et samlet overskud, der i 2012 udgjorde 99,1 mio. kr. Rigsrevisionen finder, at denne udvikling ikke helt er i overensstemmelse med kravet om, at området økonomisk skal hvile i sig selv. Region Hovedstaden forventer, at det akkumulerede overskud vil være udlignet i løbet af 2014 og 2015.”

Statsrevisorerne bemærker bl.a. følgende:

”Statsrevisorerne finder, at rammerne for regionernes og kommunernes opgaver på det specialiserede socialområde er uhensigtsmæssige, idet:

- Rammeaftalerne mellem regionerne og kommunerne ikke er styringsegnete i forhold til udbud af og efterspørgsel på tilbudspladser.
- Tilbudsportalen (landsdækkende portal med oplysninger om regionale, kommunale og private tilbud på det sociale område) ikke opfylder formålet om gennemsigtige og sammenlignelige tilbud, bl.a. fordi regionernes rammeaftaler er udarbejdet på forskellige grundlag. Statsrevisorerne finder, at Social-, Børne- og Integrationsministeriet bør sikre en større gennemsigtighed i Tilbudsportalen.
- Tilbudsportalen ikke altid anvendes af kommunerne, bl.a. fordi portalens oplysninger ikke er valide.
- Det er usikkert, om alle kommuner hjemtager korrekt statsrefusion.”

I henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 3 er såvel beretningens indhold og konklusioner og Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen blevet sendt til regionsrådene til udtalelse.

Region Nordjylland har oplyst, at regionsrådet på sit møde den 18. marts 2014 har taget beretningen til efterretning.

Region Midtjylland har oplyst, at de bemærkninger, som administrationen i Region Midtjylland afgav den 9. oktober 2013 er indarbejdet i den endelige beretning. Herudover har regionen oplyst følgende:

”Regionsrådet har på deres møde den 29. januar 2014 godkendt en udtalelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvori det tilkendegives, at Regionsrådet ikke har bemærkninger til ministeriet vedrørende beretningen.”

Region Syddanmark har oplyst følgende:

”Regionsrådet kan tilslutte sig såvel Rigsrevisionens hovedkonklusion som Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen, for så vidt angår vurdering af begrænsningerne i rammeaftalen som styringsredskab.

Regionen har kontinuerligt stort fokus på at tilpasse kapaciteten på det regionale socialområde af hensyn til at opnå den mest effektive ressourceudnyttelse.

Det er imidlertid Region Syddanmarks erfaring, at det er vanskeligt at anvende de tilkendegivelser om forventet efterspørgsel efter pladser, som kommunerne indmelder til den årlige rammeaftale som planlægningsgrundlag for kapaciteten i de regionale tilbud. Det betyder, at regionen løbende har dialog på anden vis med kommunerne med det formål at kvalificere planlægningsgrundlaget for det regionale udbud af pladser.

Som det fremgår af beretningen har Region Syddanmark, i forbindelse med at Rigsrevisionens beretning har været sendt i høring, desuden påpeget, at mange nyetablerede pladser i kommunerne helt holdes uden for rammeaftalekoordineringen ud fra en begrundelse om, at pladerne etableres til kommunens egne borgere.

Region Syddanmark ser på den baggrund frem til den konkrete udmøntning af den politiske aftale, der indgik på centralt niveau i 2013 som opfølgning på evaluering af kommunalreformen.

Aftalen indeholder flere elementer, der samlet set skal understøtte rammerne for både den økonomiske styring og gennemsigtighed samt en fortsat tilstedeværelse af højt specialiseret viden og faglighed på det specialiserede socialområde. Aftalen om, at der fremadrettet bliver en fire-årig planlægningshorisont for de regionale tilbud, vil eksempelvis skabe et bedre grundlag for en langsigtet planlægning på området. Dette løser dog ikke de styringsmæssige udfordringer, der følger af rammeaftalens uforpligtende karakter, for så vidt angår køb af pladser.”

Region Sjælland har oplyst, at beretningen ikke giver anledning til bemærkninger. Dette gælder såvel beretningens indhold og konklusioner som Statsrevisorernes bemærkninger.

Region Hovedstaden har oplyst, at regionsrådet i Region Hovedstaden behandlede beretningen på sit møde den 4. februar 2013. Følgende skal fremhæves fra beslutningsprotokollatet fra regionsrådets møde:

”Region Hovedstaden er enig med Rigsrevisionen i, at det oparbejdede overskud ultimo 2012 på 99,1 mio. kr. ikke helt er i overensstemmelse med, at området økonomisk skal hvile i sig selv gennem regulering af taksterne. I forbindelse med beregningen af takstgrundlaget i Region Hovedstaden er forudsætningerne for belægningsprocenterne ændret som en konsekvens af det oparbejdede overskud. Det er således forventningen, at dette vil påvirke resultatet for 2013, og at det akkumulerede overskud vil være udlignet i løbet af 2014 og 2015.”

Jeg finder det tilfredsstillende, at Region Hovedstaden har til hensigt at få udlignet det oparbejdede overskud, således at det specialiserede socialområde også i Region Hovedstaden kommer til at hvile i sig selv. I øvrigt vil jeg henlede opmærksomheden på, at det eksisterende tilsyn med regionerne varetages af Statsforvaltningen, der i udøvelsen af tilsynet ikke er undergivet mine instruktioner, og at tilsynet alene er et retligt tilsyn.

Herudover kan jeg oplyse, at det bl.a. på baggrund af evalueringen af kommunalreformen på det sociale område er hensigten, at ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold vil fremsætte lovforslag om ændring af takstreglerne, der bl.a. betyder, at der vil blive fastsat fælles takstregler for kommunale, regionale og private tilbud, og at det kommer til at betyde, at reguleringen af takstfastsættelse for de regionale tilbud flyttes fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold.

Dertil kan det tilføjes, at et af de overordnede formål med den politiske aftale om opfølgningen på evalueringen af kommunalreformen på socialområdet er at understøtte kommunernes anvendelse af tilbuddene, og at tilbuddene udvikles dynamisk i takt med, at behovene ændrer sig. Et væsentligt element i en god faglig planlægning på socialområdet er en tæt og løbende inddragelse af kommunerne og regionerne i, hvordan indsatserne tilrettelægges. Som følge af evalueringen af kommunalreformen skal der derfor etableres en ny dialogbaseret koordinationsstruktur, som bliver en national overbygning på rammeaftalerne mellem kommunerne i en region og regionen. Hermed får Socialstyrelsen kompetence til at udpege målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning mellem kommunerne. Det er således bl.a. målet, at koordinationsstrukturen skal bidrage til en mere hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcer og ekspertise.

Kopi af redegørelsen er sendt til Rigsrevisionen, St. Kongensgade 45, 4. sal, 1264 København K.

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager